

om hvis Bortfald, eller i alt Fald om hvis Forandring der kan blive Spørgsmaal, da har dette efter hvad der er mig bekendt, allerede forinden min Indtrædelse i Ministeriet med Hensyn til en enkelt Klasse af Embedsmænd været under Ventilation, og det blev dengang antaget, at man i Reglen ikke skulde constituere Embedsmænd, men søge Embederne besatte; fra den Tid af har Spørgsmaalet, saavidt mig bekendt, ikke været reist. Det vil formeentlig ogsaa i og for sig være noget betænkeligt at gjøre det til Regel at ansætte Constituerede i saadanne Embeder, om hvis Forandring der kunde blive Spørgsmaal; thi den endelige Forandring, som et saadant Embede vil kunne modtage, er meget ofte afhængig ikke blot af Reformer i Communalvæsenet, men ogsaa af Reformer i Retspleien, og vil altsaa mulig let drages ud i adskillige Aar, ligesom det ogsaa i og for sig maa ansees rettest, at Statens Embedsmænd ere fast ansatte, og at man ikke constituerer Folk med Udset til at staae constituerede i lang Tid. Det vil vel heller neppe være rimeligt, at i alle de Tilfælde, hvor der nu af Kommunen udredes Indtægter for et eller andet Embede, disse Udgifter da vilde kunne aldeles bespares for Kommunen, dersom Embederne ikke besattes; thi det vil vistnok vise sig, at det bliver nødvendigt for Kommunen at lønne de communale Embedsmænd, om de endog ansættes ved dens eget Valg.

Der er tidligere blevet opkastet det Spørgsmaal, om det endnu er paatænkt at nedlægge Porcellainsfabrikken og afhænde de den tilhørende Eiendomme. I denne Henseende skal jeg forbeholde mig, naar Budgettet for dette Etablissement i sin Tid kommer til Omhandlingen, nærmere at oplyse, hvorvidt de Underfølgelser ere fremmede, som i den Henseende have fundet Sted, og paa hvilket Standpunkt de Forhandlinger staae, som ere indledte, navnlig med Kjøbenhavns Magistrat, om Afhændelsen af Fabrik-Eiendommene paa Christianshavn, ligesom at der fra andre offentlige Autoriteter er fremkommen Begjering om Anvendelsen af en anden Deel af samme. Det var vel i det forrige Finantslovsforslag ytret, at det paatænktes at nedlægge dette Etablissement, men der blev ingenlunde af Rigsdagen, ikke i

noget af Thingene, sat nogen Termin for, naar denne Nedlæggelse skulde være fuldendt, og Sagen befinder sig derfor forsaavidt ganske i samme Stilling, som ved forrige Rigsdags-session, kun at man er gaaet videre frem, for at forberede Nedlæggelsen og Afhændelsen. Forsaavidt der er opkastet Spørgsmaal om Arkivvæsenet, da har ogsaa dettes Ordning været sat under Ventilation mellem Ministerierne i den Tid, som er forløben, siden den sidste Rigsdag var samlet, men der vil derved ikke blot komme i Betragtning, hvilke høiere Regjeringsautoriteter der skal være her i Kjøbenhavn, men ogsaa, hvorledes Localiteterne skulle fordeles imellem dem, og hvilke Embedsmænd der skal have dem fælles. Jeg troer saaledes at have vist, at det under hele den nuværende Organisation er meget vanskeligt at komme til en endelig Beslutning med Hensyn til den fremtidige bedre Ordning.

Sunde: Forsamlingen vil indsee, at det Svar, den ærede Marineminister gav, ikke var noget Svar paa det Spørgsmaal, jeg gjorde; han har kun været Minister i saa kort Tid, at hans Svar Intet har at betyde for den Tid, Krigen har været i det Hele. Jeg tillader mig at gjentage, hvad jeg sagde, at der har fundet Misligheder Sted, der ere meget beklagelige, og der medførte stort Tab og stor Skade for Landet, og disse Misligheder hidrøre fra, at man ikke titide har taget noksom Hensyn til Underklassernes bedre Stilling. Naar De ville spørge, hvorledes det kunde gaae til, saa er det kort og godt, fordi man gav Mænd Befaling over Sager, som de ikke forstode, eller som de ikke fandt, at de behøvede at sskænke den Opmærksomhed, der er nødvendig; dette vilde have været undgaaet ved at sætte Folk af Underklasserne dertil, der vare mindre vel lønede, men dog saa vel lønede, at de vilde betragte det som en Hovedopgave for dem at passe deres Dont — paa den Maade vilde slige Følger have været undgaaede. Altsaa, jeg tillader mig fremdeles at rette det Spørgsmaal til de Herrer Ministre — og et bestemt Svar udbejder jeg mig igjen — om der ikke gjentagende er kommet saadanne Klager, at det maatte give Anledning til en Underfølgelse, en Underfølgelse, som maatte frem-